

concert info nieuwe generatie Nederlandse sterren

de Doelen

Noa Wildschut en
Thomas Beijer

woensdag 24 april 2024
Jurriaanse Zaal, 20.15 uur

programma

woensdag 24 april 24 | Jurriaanse Zaal, 20.15 uur
nieuwe generatie Nederlandse sterren

Claude Debussy (1862 – 1918)
Sonate voor viool en piano in g, L. 140
Allegro vivo
Intermède: Fantasque et léger
Finale: Très animé

Johannes Brahms (1833 – 1897)
Sonate voor viool en piano nr. 1 in G, Op. 78, 'Regensonate'
Vivace ma non troppo
Adagio
Allegro molto moderato

pauze

Leoš Janáček (1854 – 1928)
Sonate voor viool en piano
Con moto
Ballada
Allegretto
Adagio

Pjotr Iljitsj Tsjajkovski (1840 – 1893)
Valse-Scherzo in C, Op. 34 (versie voor viool en piano)

Camille Saint-Saëns (1835 – 1921)
Danse Macabre, Op. 40 (arr. Saint-Saëns)

uitvoerenden
Noa Wildschut **viool**
Thomas Beijer **piano**

toelichting

nieuwe generatie topmusici

Noa Wildschut en Thomas Beijer behoren tot een nieuwe generatie Nederlandse topmusici. Wildschut timmert met haar 22 jaar flink aan de weg als solist en wordt nu al vergeleken met Janine Jansen. De veelzijdige Beijer is een gevestigd pianist, won de Nederlandse Muziekprijs, maar is daarnaast ook actief als componist, improvisator en presentator. In dit concert brengen zij samen een programma met muziek voor viool en piano uit eind negentiende en begin twintigste eeuw van de componisten Debussy, Brahms, Janáček, Tsjajkovski en Saint-Saëns.

Debussy

De *Sonate voor viool en piano in g* is één van de zes kamer-muziekwerken waarvoor de Franse componist Claude Debussy tijdens de Eerste Wereldoorlog opdracht kreeg van zijn uitgever Jacques Durand. De bundel moest een hommage worden aan de Franse achttiende-eeuwse componisten. Debussy vond vooral inspiratie in het werk van barokcomponisten Couperin en Rameau. Door zijn plotselinge overlijden in 1918 voltooide Debussy uiteindelijk slechts drie van de zes composities, namelijk een sonate voor cello en piano (1915); voor fluit, altviool en harp (1915); en tot slot de vanavond uitgevoerde sonate voor viool en piano (1917). Deze vioolsonate was daarmee ook de laatste grote compositie die Debussy schreef. Tijdens de première op 5 mei zat de componist zelf achter de piano, tevens zijn laatste publieke optreden.

Gaston Poulet speelde tijdens deze première de vioolpartij. Na een ziekbed werd Poulet ontslagen uit het leger en continueerde zijn inspanningen voor de kamermuziek in oorlogstijd. Hij voerde meerdere hedendaagse werken uit, waaronder veel composities van Debussy.

Brahms

In de zomers van 1878 en 1879 componeerde Johannes Brahms zijn *Sonate voor viool en piano nr. 1* tijdens zijn verblijf in het Oostenrijkse Pörschach am Wörthersee. In de compositie is muziek terug te horen uit twee liederen die Brahms eerder schreef: 'Regenlied' en 'Nachklang', Op. 59. Het gaat hier om een terugkerend gepuncteerd ritmisch motief, dat klinkt als het druppen van de regen. Deze eerste vioolsonate draagt daarom ook de bijnaam 'Regensonate'. In het middendeel wordt het regenmotief omgevormd tot een tragische dodenmars.

toelichting

Janáček

De vioolsonate van de Tsjechische componist Leoš Janáček kwam tot stand in de zomer van 1914, tevens de zomer waarin de Eerste Wereldoorlog begon. Janáček was zeer ontdaan van het uitbreken van de oorlog en zei dat hij bij het componeren van de *Sonate voor viool en piano* een constante herrie van metaal hoorde in zijn hoofd. Tijdens zijn studietijd had hij meerdere pogingen gedaan om een vioolsonate te schrijven, maar zonder resultaat. In de jaren voor de Eerste Wereldoorlog groeide Janáček's interesse in kamermuziek en ontstond deze compositie na een reeks andere werken voor een kleine bezetting. Pas na de oorlog in 1922 werd de compositie gepubliceerd en voor het eerst live uitgevoerd. Janáček gaf de violist František Kudláček voor deze uitvoering nog een aantal specifieke aanwijzingen, die niet genoteerd waren in de originele partituur, waaronder een aantal pizzicati (getokkelde) passages en extra samenklanken in het derde deel.

Tsjaikovski

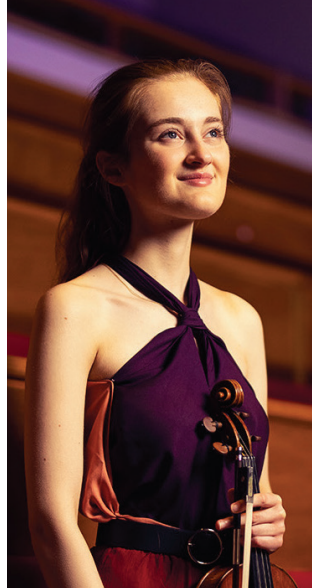
Het korte maar zeer virtuoze *Valse-Scherzo* componeerde de Russische Pjotr Iljitsj Tsjaikovski rond 1877. Het werk werd een jaar later uitgegeven in een arrangement van de componist zelf voor viool en piano, waarna de uitgave aangevuld werd met orkestpartijen. De ontstaansgeschiedenis is wat onzeker. Tsjaikovski droeg de compositie op aan zijn voormalige student en violist Iosif Kotek. De twee heren, die mogelijk ook liefdespartners

waren, werkten in deze periode ook samen aan het *Vioolconcert in D*. Uit correspondentie tussen hen blijkt dat tegelijkertijd aan de *Valse-Scherzo* gewerkt wordt. Hierin wordt ook besproken of Kotek de orkestpartijen kon maken. Deze zijn dus mogelijk niet door Tsjaikovski zelf geschreven. In ieder geval is het sinds de publicatie een gewild werk onder violisten om mee uit te blinken.

Saint-Saëns

Onder de liefhebbers van de Efteling zal de *Danse Macabre* herinneringen oproepen aan een bezoek aan het spookslot. Camille Saint-Saëns componeerde het bekende orkestwerk in 1874, maar enige jaren later in 1877 arrangeerde hij het ook voor viool en piano. *Danse Macabre* is een zogenaamd 'symfonisch gedicht', waarin de muziek een verhaal verklankt. Inspiratiebron was een gedicht over een dodendans van Henri Cazalis, waarin de doden op het kerkhof tot leven komen en door de nacht dansen. Saint-Saëns vangt zijn compositie aan met twaalf klokslagen, de start van het spookuur. De dood opent zijn violkist en heft een melodie aan, startend op een verminderde kwint, wat ook wel het 'duivelsinterval' wordt genoemd vanwege de dissonantie. In de orkestversie stapelen de instrumenten op, alsof steeds meer doden hun graven verlaten om mee te dansen. De compositie wordt steeds rijker en voller, tot aan een gejaagd slot. De zonsopkomst nadert en de doden komen weer tot rust.
tekst: Fien Duijnmayr

biografieën

Noa Wildschut © Juri Hiensch

Noa Wildschut

Nederlandse violiste Noa Wildschut (2001) is slechts 22 jaar oud, maar is al jaren geen onbekende meer in de klassieke muziekwereld. Als 6-jarige was Noa soliste op het 'Kinderprinsengrachtconcert 2007', dat live op televisie werd uitgezonden. Op haar 7e maakte ze haar debuut in de Grote Zaal van het Concertgebouw te Amsterdam met een optreden tijdens 'The Night of the Promising' en in 2016 werd ze een 'exclusive recording artist' bij Warner Classics. Door de jaren heeft Noa al een mooie staat van dienst opgebouwd en is ze veelgevraagd jonge gast voor festivals, recitals en solo-optredens in binnen- en buitenland.
www.noawildschut.com

Thomas Beijer © Maarten Kools

Thomas Beijer

Met het winnen van het Young Pianist Foundation Nationaal Pianoconcours in 2007, plaatste Thomas Beijer zich aan de top van een nieuwe generatie jonge pianisten in Nederland. Sindsdien gaf Beijer recitals in Azië, Europa en de Verenigde Staten, en werkte hij als solist samen met diverse vermaarde dirigenten. Thomas is een veelzijdig musicus met een breed repertoire dat rijk is van zeventiende-eeuwse muziek tot en met hedendaagse composities. Een speciale affiniteit heeft hij met Spaanse muziek. In 2022 ontving hij de Nederlandse Muziekprijs. Naast zijn pianistische carrière, is Thomas Beijer ook actief als componist, schrijver en tekenaar en sinds 2019 artistiek directeur van de Young Pianist Foundation.
www.thomasbeijer.com

agenda tips

ontdek de kamermuziek concerten voor seizoen 24/25!

wo 30 okt 24 | Jurriaanse Zaal, 20:15

Rosanne Philippens & Julien Quentin

spelen Schubert en Franck

do 14 nov 24 | Jurriaanse Zaal, 20:15

Jess Gillam met Zeynep Özsuca en Sam Becker

Britse rising star klassiek saxofoniste

do 20 mrt 25 | Jurriaanse Zaal, 20:15

Laetitia Gerards & ADAM Quartet

laten zich van meerdere kanten zien met Costello en Ravel

ontdek het programma op dedoelen.nl

stay in touch!

see you @dedoelen & share your pictures #dedoelen

tickets & info:

www.dedoelen.nl

+31 10 217 17 17

Schouwburgplein 50, Rotterdam

www.fsc.org

RECYCLED

Papier gemaakt van gerecycled materiaal

FSC® C017135

de Doelen vrienden genoten van dit concert?

word vriend van de Doelen en draag bij aan het realiseren van een bijzonder en innovatief programma!
Ga naar dedoelen.nl/vrienden voor meer informatie